

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๖๙

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๗/๒๕๖๙

วันที่ ๑๐ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๙

ระหว่าง	{	นายอาชา แก้วตา ที่ ๑	ผู้ร้อง
		นายพงศกร ปัญญามัง ที่ ๒	
		ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ ๑	
		ศาลอุทธรณ์ ที่ ๒	
		ศาลฎีกา ที่ ๓	ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายอาชา แก้วตา และนายพงศกร ปัญญามัง (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายอาชา แก้วตา (ผู้ร้องที่ ๑) และนายพงศกร ปัญญามัง (ผู้ร้องที่ ๒) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องทั้งสองเป็นผู้ต้องขังเรือนจำกลางชลบุรี ในคดีหมายเลขดำที่ ย ๑๙๒๔/๒๕๖๒ คดีหมายเลขแดงที่ ย ๖๐๒/๒๕๖๓ ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา (ผู้ถูกร้องที่ ๑) พิพากษาว่า ผู้ร้องทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสาม (๒) มาตรา ๕๗ มาตรา ๖๖ วรรคสาม และมาตรา ๙๑ และประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓ ฐานร่วมกันมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายลงโทษประหารชีวิต ผู้ร้องทั้งสองให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง

- ๒ -

คงจำคุกตลอดชีวิต ผู้ร้องทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) พิพากษายืน คดีถึงที่สุด ต่อมาพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายอาญาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ ใช้บังคับ ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้อง ต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ขอให้กำหนดโทษใหม่ ผู้ถูกร้องที่ ๑ มีคำสั่งยกคำร้อง ผู้ร้องทั้งสองอุทธรณ์ ผู้ถูกร้องที่ ๒ เห็นว่า เมื่อโทษที่กำหนดตามคำพิพากษาในความผิดของผู้ร้องทั้งสองฐานร่วมกัน มีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายไม่หนักกว่าโทษที่กำหนดตามประมวลกฎหมายอาญาเสพติด มาตรา ๑๔๕ วรรคสาม (๒) ซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง จึงให้จำคุกผู้ร้องทั้งสองตลอดชีวิต ผู้ร้องทั้งสองขออนุญาตฎีกาและฎีกา ศาลฎีกา (ผู้ถูกร้องที่ ๓) มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ร้องทั้งสองฎีกา ให้ยกคำร้อง

ผู้ร้องทั้งสองเห็นว่า การพิจารณาพิพากษาคดีของผู้ถูกร้องทั้งสามในการกำหนดโทษใหม่ ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการบังคับใช้กฎหมาย ส่งผลให้ผู้ร้องทั้งสอง ไม่ได้รับการกำหนดโทษใหม่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ แม้กฎหมายใหม่จะมีในส่วน ที่เป็นคุณแก่ผู้ร้องทั้งสอง ประกอบกับมีการนำข้อเท็จจริงที่มีได้ปรากฏในคำฟ้องเกี่ยวกับปริมาณ สารบริสุทธิ์ของยาเสพติดที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความปลอดภัยของประชาชนมาลงโทษ ผู้ร้องทั้งสองในลักษณะเป็นการบังคับใช้กฎหมายย้อนหลัง ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ และมาตรา ๖๒ วรรคสาม และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๘ (๕) และมาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง กระทั่งต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสอง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณา ให้ยุติเรื่อง เนื่องจากเป็นการโต้แย้งดุลพินิจในการพิจารณาพิพากษารรณคดีของผู้ถูกร้องทั้งสาม ในการพิจารณาคำร้องขอกำหนดโทษใหม่และคำร้องขออนุญาตฎีกาของผู้ร้องทั้งสอง อันเป็นการใช้อำนาจของผู้พิพากษาหรือตุลาการที่มีอิสระในการพิจารณาพิพากษารรณคดีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ประกอบกับเป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือ เรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔)

- ๓ -

ผู้ร้องทั้งสองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๙๐ และมาตรา ๑๔๕ วรรคหนึ่ง มีการกำหนดองค์ประกอบความผิดในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้ร้องทั้งสองมากกว่าพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕ วรรคสาม (๒) ซึ่งเป็นกฎหมายเก่า และผู้ร้องทั้งสองควรได้รับประโยชน์ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ หรือไม่

๒. การนำข้อเท็จจริงที่มีได้กล่าวไว้ในคำฟ้องมาพิจารณาลงโทษผู้ร้องทั้งสอง ไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ และมาตรา ๖๒ วรรคสาม และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๓. เมื่อคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญมีผลเป็นคุณแก่ผู้ร้องทั้งสอง ผู้ร้องทั้งสองจะนำคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญยื่นต่อผู้ถูกร้องที่ ๑ เพื่อขอให้กำหนดโทษใหม่ต่อไป

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสองต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้นั้นเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าว

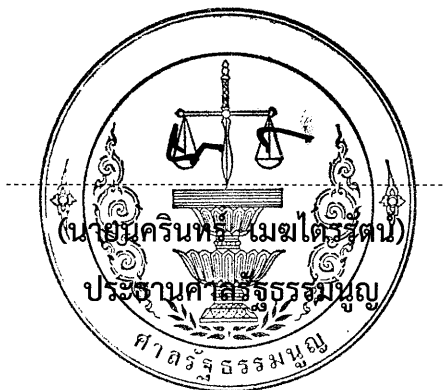

- ๔ -

ไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิด สิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงาน ซึ่งใช้อำนาจอธิปไตย และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบผู้ร้องทั้งสองกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องทั้งสามพิจารณาพิพากษาคดีไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการบังคับใช้กฎหมาย และนำข้อเท็จจริง ที่มีได้ปรากฏในคำฟ้องมาประกอบการพิจารณาลงโทษผู้ร้องทั้งสอง เป็นการกระทำที่กระทบต่อสิทธิ หรือเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง ทำให้ผู้ร้องทั้งสองมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสาร ประกอบปรากฏว่า เป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องทั้งสองไม่อาจยื่นคำร้อง ดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๖๙)

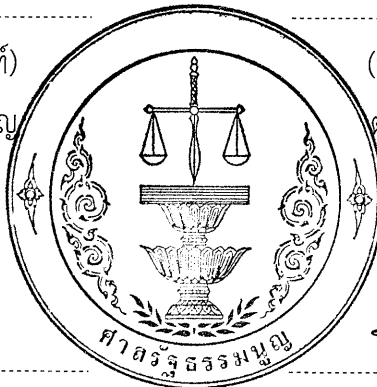
(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนพดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รั้วอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสรอาวุธ ทรงศิริไธ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ